

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**ARTVİN MİLLETVEKİLİ SAYIN AV. UĞUR BAYRAKTUTAN'A AİT 7/42827 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımız tarafından her yıl yayımlanan Hayvan Hastalıkları ile Mücadele Programı çerçevesinde büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda görülen salgın ve bulaşıcı hastalıklara karşı yıllık aşılama programları uygulanmaktadır. Hastalık şüphesi veya kesin teyit durumlarında derhal izolasyon ve karantina tedbirleri işleme konulmakta, mihrak bölgesinde temizlik ve dezenfeksiyon çalışmaları yapılmakta, koruma ve gözetim bölgesinde bulunan duyarlı hayvan türleri söz konusu hastalığa karşı aşılanmaktadır. Bunun yanında mihrak bölgesinde bulunan hayvancılık işletmelerinde sağlık taramaları yapılmakta, yetiştiricilere hastalığın bildirimi ve biyogüvenlik konularında gerekli olan eğitimler verilmektedir.

Yapılan tüm tanımlama (küpeleme) ve aşılama verileri ilgili personel tarafından Veteriner Bilgi Sistemine (VETBİS) anlık olarak işlenmekte ve tüm kayıtlar veri sistemlerinde güncel olarak saklanmaktadır. Sistemde tanımlanmayan, Bakanlığımızca belirlenen aşılarla aşılanıp aşılama verileri sisteme kaydedilmeyen ve resmi veteriner hekimlerimiz tarafından klinik muayenesi yapılmayan hiçbir hayvanın nakline izin verilmemekte, iller arası tüm hayvan hareketleri bu veriler ışığında hazırlanan veteriner sağlık raporu ile gerçekleştirilmektedir.

Hayvancılıkta sürdürülebilirliğin sağlanması, geliştirilmesi, verimliliğin artırılması, üreticinin korunması, hayvansal ürün piyasalarında istikrarın sağlanarak tüketicinin yeterli ve sağlıklı gıdaya erişimi Bakanlığımızın öncelikleri arasında yer almaktadır.

Bu çerçevede yetiştiricilere hayvansal üretim konularında destekleme ödemesi yapılmakta ve projeler uygulanmaktadır.

8760 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı kapsamında hayvansal üretim, su ürünleri üretimi, tarımsal araştırma ve geliştirmenin desteklenmesine ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

Hayvansal üretimde yeni destekleme programı temel hayvancılık ve ürün geliştirme destekleri olmak üzere iki gruba ayrılmaktadır.

- Temel hayvancılık destekleri; büyükbaş hayvancılık, küçükbaş hayvancılık, atık, arıcılık ve ipek böceği faaliyetlerinin desteklenmesinden oluşmaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan yetiştiricilere temel destek tutarına ilave destek verilmektedir. Ayrıca suni tohumlama, soy kütüğü, yerli sperma, ari işletme, sürü yöneticisi (çoban) gibi verimlilik kriterlerine ilave destek sağlanmaktadır.
- Ürün geliştirme destekleri; çiğ süt, besilik erkek sığır (karkas), tiftik üretimi desteklerini kapsamaktadır. Aile işletmeleri, genç ve kadın yetiştiriciler, birinci derece örgüt üyesi ile planlama bölgeleri gibi yönlendirici kriterleri sağlayan üreticilere temel destek tutarına ilave destek verilmektedir. Ayrıca ari işletme, kendi tankında soğutma, örgüt üzerinden pazarlama, karkas ağırlığı, kaliteli tiftik ve sözleşmeli üretim gibi verimlilik kriterlerine ilave destek verilmektedir.

Yeni destekleme modeli ile ilk defa;

- Oğlak ve kuzuya temel destek ödemesi,
- Genç ve kadın yetiştiriciye ilave destek,
- Aile işletmelerine temel destek oranında ilave destek,
- Doğduğu aile işletmesinden kesime giden erkek sığırlara ilave destek,

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Gezginci arıcılık yapanlara ilave destek ve
- Birinci derece örgüt üyesi yetiştiricilere ilave destek

verilmektedir.

Ayrıca planlı üretim bölgelerinde uygun üretim yapanlara ilave destek ve her buzağıya temel destek ödemesi yapmak suretiyle üreten herkesin destek alması sağlanmaktadır.

Yeni destekleme modeli ile birlikte hayvancılık işletmelerinin ekonomik açıdan güçlü, dirençli ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşması hedefiyle sübvansiyonlu kredilerde; kadınlara, gençlere ve planlı üretim bölgelerine ilave indirim uygulanmaktadır. Bu sayede geleceğimizin teminatı gençlerimiz ve ailemizin temel direği olan kadınlarımızın üretimde kalmalarına imkân sağlanmaktadır.

Yeni destekleme modelinde su ürünleri üretiminin desteklenmesi kapsamında; su ürünleri yetiştiriciliği faaliyetinde bulunan işletmelere ürettikleri türler ve üretim şekline göre temel destek ödemesi yapılmakta olup proje kapasitesi 50 ton/yıl ve altı olan, kapalı devre üretim yapan, üretici birliğine ve birinci derece tarımsal amaçlı örgüte üye olan işletmelere her bir teknik kriter için temel destek ilave destek verilmektedir.

Küçük ölçekli balıkçılık desteği, geçerli ruhsat tezkeresine sahip iç su balıkçıları ile denizde 12 metreden küçük balıkçı gemileri için uygulanmakta olup balıkçı gemisi sahibi veya ortağı kadınlar bu destekten %35 daha fazla yararlanmaktadır.

Ayrıca, ülkemiz karasularında yayılım gösteren istilacı balon balıkları ile mücadele amacıyla balon balığı avcılığı da desteklenmektedir.

10395 sayılı 2024-2026 Yıllarında Yapılacak Hayvancılık Desteklemelerine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar 14.09.2025 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.

Karar ile 01.01.2025 tarihinden geçerli olmak üzere hayvancılık desteklerinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- Büyükbaş hayvancılık destekleri kapsamında buzağılar için bir önceki yıla göre %40 artışla hayvan başına 1.400 TL, malaklar için %180 artışla hayvan başına 2.800 TL’ye çıkarılmıştır.
- Küçükbaş hayvancılık destekleri kuzu/oğlaklar için ise bir önceki yıla göre yüzde 50 artışla hayvan başına 300 TL’ye çıkarılmıştır.
- Çoban desteği, küçükbaş hayvancılıkta 300 TL olan temel desteğin 1,8 katı olmak üzere 150 baş üzerinden 81.000 TL olarak ödenmektedir.
- Arıcılık desteği, üretici/yetiştirici örgütlerine üye üreticilere arılı kovan başına temel destek bir önceki yıla göre %40 artışla 140 TL’ye, üye olmayanlara %25 artışla 100 TL’ye çıkarılmıştır.
- İpek böceği temel desteği bir önceki yıla göre %10 artırılarak kilogram başına 1.100 TL’ye, tiftik üretimi temel desteği %100 artışla kilogram başına 160 TL’ye çıkarılmıştır.
- Bakanlıkça programlanan aşı uygulamaları sonrasında oluşan atıklar için büyükbaş ve küçükbaş hayvan sahiplerine verilen temel destekleme tutarı, bir önceki yıla göre %100 artırılmıştır.
- Su ürünleri yetiştiriciliği yapan işletmelere, ürettikleri türler ve üretim şekline göre yapılan temel destek oranları artırılmıştır.
- Hayvan gen kaynakları birim destek tutarları artırılmış, Ankara keçisine ilave destek verilmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Hayvan ve sürü sağlığı desteği kapsamında, hayvan tanımlama araçlarıyla bazı aşı bedelleri de destek kapsamına alınmıştır.
- Marmara Denizi'ne kıyısı olan 7 ilde, müsilağdan etkilenen balıkçı gemilerine, gemi başına ilave küçük ölçekli balıkçılık desteği verilmiştir.
- Su ürünleri desteğinde, üretici örgütlerinin etkinliğini artırmak amacıyla birlik ve tanıtım kesinti oranları %2'den %3'e çıkarılmıştır.

Ayrıca ülkemizde etçi damızlık üretimi yapan işletme sayısını artırarak, daha fazla etçi ırk besilik materyalinin yerli imkânlarla yetiştirilmesi amacıyla "Kırsalda Bereket Hayvancılığı Destek Projesi" hayata geçirilmiştir.

Etçi ırk hayvan sayısını artırmak ve et arzının yerli kaynaklardan sağlanmasını desteklemek amacıyla "Güçlü Besi, Güçlü Üretim Projesi" başlatılmış; proje kapsamında etçi ırk spermasıyla doğan her buzağıya ilave destek sağlanacaktır.

Kırsalda üretimi güçlendirmek, aile işletmelerini büyütmek, gençlerimizi ve kadınlarımızı üretime daha fazla dâhil etmek ve meraya dayalı üretimi daha kârlı hale getirmek amacıyla "Kırsalda Bereket Küçükbaş Hayvancılığı Destek Projesi" hayata geçirilmiştir.

Artvin ilimiz Kafkas Arısı gen kaynağının koruma altında olduğu izole bölge kapsamında olup koruma bölgelerindeki arıcılar gezgin arıcılığı ilçe bazında gerçekleştirmekte olup bu durumdan kaynaklanan dezavantajın giderilmesi amacıyla izole bölge destekleme modeli ilave edilmesi planlanmaktadır.

2024 yılından itibaren üç yıl süreli uygulanmakta olan destekleme modeline göre hayvancılık desteklemelerinden arıcılık desteklemeleri kapsamında, üreticilere temel arıcılık desteklemesi ve yönlendirici ilave destekleme verilmektedir.

Temel Arıcılık Desteğine ilave olarak;

- Kadın/genç üreticilere %40,
- Gezginci arıcılara %30 ve
- Birinci derece tarımsal amaçlı örgüt üyesi arıcılara %20

yönlendirici destekleme verilmektedir.

Ülkemizde organik tarım faaliyetleri 5262 sayılı Kanun kapsamında gönüllülük esasına göre yürütülmektedir. Organik tarım yapan üreticiler/arıcılar aldıkları tarımsal desteklere ilave organik tarım desteği ve organik arılı kovan desteği verilerek teşvik edilmektedirler. Organik tarım desteği üretim planlaması kapsamında yeni destekleme modeline göre 2025-2027 yıllarında yapılacak destekleme ödemelerinde Üretimi Geliştirme Destekleri altında yer almakta olup üreticilere/arıcılara destek katsayısına göre hesaplanan tutar üzerinden destekleme ödemesi yapılmaktadır.

Artvin iline 2025 yılında 1 milyon 280 bin 374 TL organik bitkisel üretim destekleme ödemesi, 38 bin 250 TL organik arıcılık destekleme ödemesi olmak üzere 2007 yılından bugüne kadar organik tarım desteği kapsamında toplam 15 milyon TL ödeme yapılmıştır.

Diğer taraftan organik tarım üreticileri, Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu destekleri ile T.C. Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri tarafından verilecek olan tarımsal üretime dair hazine ve faiz destekli yatırım ve işletme kredisinden de faydalanabilmektedirler.

Ayrıca organik tarım yapan üreticilerimiz ulusal ve uluslararası projelerle de desteklenmektedir.

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Çay ve çay ürünleri ile ilgili politikaların geliştirilmesinde üretici, sanayici, tüccar, ihracatçı ve ilgili diğer sivil toplum kuruluşlarının etkin bir rol alması ve sektörün sorunlarının bir bütünlük içerisinde çözülmesi amacıyla 5488 sayılı Tarım Kanunu 11'inci maddesi uyarınca 12.03.2010 tarihli ve 27519 sayılı Resmi Gazete ile kuruluşu Bakanlığımızın öncülüğünde tamamlanan Ulusal Çay Konseyince Kanunla belirlenen ulusal tarım politikaları çerçevesinde üreticiler, tüccarlar, sanayiciler ve/veya bunların oluşturdukları birlikler ile kamu ve araştırma kurumları, meslek odaları ve derneklerin katılımı ile çay tarımı ve üreticilerinin görüş, öneri ve sorunları Ulusal Çay Konseyi uhdesinde gündeme getirilerek çözüm oluşturulmaktadır.

Artvin ilinde, 20.244 üretici tarafından 92.056 dekar alanda çay tarımı yapılmaktadır. Artvin ilinde de çay tarımı yapılan diğer illerimizde olduğu gibi aynı kota miktarı uygulanmaktadır. ÇAYKUR, tüm imkânlarını bütçe dengelerini de dikkate alarak ve zorlayarak üreticilerden daha fazla ve eşit miktarlarda programlı yaş çay alımı yapabilmek için yaş çay alımlarında kota uygulamaktadır. Kota uygulamasında tüm üreticiler, çaylık alanları nispetinde belirlenen kota miktarı doğrultusunda eşit miktarda çay satabilmektedirler.

Zamanla bozulan toprak yapısının iyileştirilmesi amacıyla ÇAYKUR Atatürk Çay ve Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü tarafından tüm çay hinterlandı düzenli olarak taranmakta, toprak analizleri yapılarak takibi yapılmaktadır. Bu amaçla Bakanlığımız tarafından başlatılan çalışmalar, Çay İhtisas Üniversitesi olan Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve ÇAYKUR iş birliği ile devam ettirilmektedir.

Toprak pH'sını istenen seviyeye getirmek amacıyla çiftlik gübresi, toprak düzenleyici vb. uygulamalar için bilimsel araştırmalar yapılmaktadır.

Bakanlığımız, çay ihtisas üniversitesi olan Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ve ÇAYKUR ile birlikte çaylık alanların gençleştirilmesi ile ilgili proje yürütmektedir. Proje kapsamında tescilli çay klonlarından oluşan damızlık bahçe tesisi tamamlanmıştır.